

шихся стереотипов мышления, к действию, деятельности, к изменению своего сознания и сознания других. Следовательно, «сегодня к интеллектуалу нужно относиться не как к «носителю всеобщих ценностей», а как к человеку, занимающему особое положение, но при этом иметь в виду, что это положение связано в нашем обществе с общими функциями аппарата истины»[3, 207]. И потому основная задача (точнее – её выполнение) интеллектуала, выраженная в концепции М.Фуко, послужит одним из возможных путей разрешения кризиса современной эпохи: «... работа по изменению своей собственной мысли и мысли других и представляется мне смыслом существования интеллектуала»[2, 319]. При этом предполагается не замкнутость в одной системе, а наоборот, - её развёрнутость, т.к. интеллектуал будет выступать одновременно и исследователем свободы (как способа действовать во множестве направлений), истины, и в то же время будет продуцировать такую деятельность мысли, которая позволит оказывать сопротивление современным структурам господства.

Источники и литература

1. Бердяев Н. Философская истина и интеллигентская правда // <http://www.vehi.net/vehi/berdyaev.html>
2. Фуко М. Забота об истине // Фуко М. Воля к истине: по ту сторону знания, власти и сексуальности. Работы разных лет. – М., Касталь, 1996. – 448 с.
3. Фуко М. Интеллектуалы и власть: Избранные политические статьи, выступления и интервью. – М.: Праксис, 2002. – 384 с.

БЛАГОТВОРИТЕЛЬНОСТЬ ЭЛИТ

Кочнова О.А.

г. Симферополь. Украина

Феномен благотворительности по-разному пытаются осмыслить, наполнить содержанием представители разных наук. Существуют свои «кракуры» благотворительности в разных областях знаний. Например, в истории – это благотворительность как краеведение, часть истории края, местности; персональная история, биография и деяния благотворителей и их семей; материальная истории – история зданий, памятников культуры, произведений искусства, являющихся дарами благотворителей; исторические формы и механизмы благотворительности; история деятельности благотворительных организаций; в психологии – мотивация частных и корпоративных благотворителей, добровольцев и работников посреднических структур, фондов; особенности ценностной сферы активных участников благотворительного процесса; благотворительное поведение как групповая норма; влияние групповых норм, стереотипов, предписаний на благотворительные установки и поведение личности; жизненная ситуация как объект благотворительности – ситуационный анализ; в экономике – объемы инвестиций в благотворительность, источники финансирования благотворительной деятельности, эффективность подобных вложений, рынки благотворительности, посредничество в благотворительности и трансакционные издержки, благотворительная деятельность и рынок труда; в управлении – маркетинговый взгляд (посреднические услуги по благотворительности как продукт, жизненный цикл и продвижение благотворительных продуктов), менеджерский взгляд (благотворительность как технология управления организацией, фандрайзинг, подготовка и проведение благотворительных мероприятий); в политологии – как идеология (государственная политика, национальная идея), как способ укрепления доверия и кооперации в обществе, проявление гражданского общества, арена взаимодействия общества и государства, как элемент политических PR; благотворительность как орудие политических элит, социальная политика государства и благотворительность (их соотношение, контроль, законодательное регулирование); в социологии и социальной философии – общественное мнение по поводу благотворительной деятельности; благотворительность как социальное движение, как совокупность общественных институтов, как механизм снижения социальной напряженности, социальный капитал и средство социальной мобильности, благотворительность по отношению к различным социальным группам, влияние благотворительности на общество в целом и на отдельные сферы общественной жизни (например, на культуру), социальная работа и благотворительность.

Поиск новой стратегии развития общества стоит перед проблемой адаптации совместимости традиционных ценностей украинского менталитета и этики новых рыночных отношений. Споры о новом особенном пути развития Украины заставляют внимательно изучать ее прошлое, в нем находить ответы на современные вопросы, технологии работы с нуждающимися с учетом украинской ментальности.

Отечественная благотворительность, имея богатые традиции, в историческом процессе развивалась от подаяния и милостыни до создания крупных организаций и фондов на основании системы законов. Первоначально она формировалась на идеях христианства: необходимость делиться своим богатством с нуждающимися внедрялась в сознание людей вместе с основными догматами православия, поэтому к одной из причин благотворительности следует отнести религиозную традицию, христианскую мораль, стремление обрести благодать в жизни вечной через добродетели в жизни земной. Вторым источником благотворительности была народная традиция взаимопомощи, которая основывалась не столько на моральных и религиозных воззрениях, сколько на здравом смысле и опыте человеческого общежития: любой, кто помогает ближнему в беде, давая ему работу и деньги, знает, что, оказавшись он в подобной ситуации, ему можно рассчитывать на помощь со стороны других. Взаимопомощь обуславливает принцип равенства дающего и берущего – и тот и другой равны перед ударами судьбы. Лишь только такая благотворительность не унижает берущего.

Благотворительность в настоящее время – одна из форм поиска компромисса между бизнесом и обществом, между властью, бизнесом и некоммерческим сектором, между различными социальными группами, которая постоянно расширяется. Благотворительность и милосердие конкретного человека – это способность творить благо для других по милости собственного сердца.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СОЦІОЛОГІЇ В. СОЛОВЙОВА, С. БУЛГАКОВА ТА П. ФЛОРЕНСЬКОГО, ЯК СПРОБИ ВИРІШЕННЯ ІНТЕЛІГЕНЦІЄЮ СРІБНОГО ВІКУ СУЧАСНОЇ АНТРОПОЛОГІЧНОЇ КРИЗИ

Кравець А.М.

г. Днепропетровск. Украина

Образ Софії премудрості Божої – це одна з таємничіших сторінок в історії російської та мабуть і світової філософії. Соціологія в російській філософії розпочалася Соловйовим, та продовжувалася Флоренським і Булгаковим. Всі три постаті мають дуже великий вплив на весь хід розвитку думки Срібного віку. Для кожного з них Софія – це сенс життя, наймістичніші та найінтимніші переживання. Філософію жодного з них не можливо зрозуміти без висвітлення моменту софійності. Кожен з них вважав, що він нічого нового в філософію і в православ'я не вводить, що відчуття Софії притаманне всій історичній течії життя християнства, особливо православ'я. В той же час софіологія дістала жорсткої критики з боку консервативних православномислячих філософів о. Георгія Флоровського, митрополита Сергія (Страгородського), В.Н. Лосського.

Тому для прояснення цього питання завжди будуть актуальними спроби аналізу та проясненню різних аспектів софіології кожного з цих мислителів.

Найвіддаленішим від православного віровчення вважають В. Соловйова. Відомі його католицькі симпатії (що правда далі симпатій діло не пішло, Соловйов помер православним християнином в мирі з церквою), саме можливо з них і витікає його софіологія. Для католицької аскетичної та містичної характерна наповненість видіннями, картинами. Відношення з Богом сповнені зайвого, з точки зору православної традиції, еротичного характеру. В творах, наприклад Симеона Нового Богослова також є поняття про Божий Ерос, але він мислиться в категоріях апофатичного богослов'я, а не в натуралістичних образах. Ерос православної аскетичної не має нічого близького з католицькою плотскістю уяви.

Прот. Георгій Флоренський, аналізуючи історію шанування Софії-Премудрості Божої, доводить, що в Візантії та Росії під цим іменем розумілася Друга Іпостась Трійці – Син Божий [1, с.215]. Перенесення цієї назви на Церкву, Богородицю, Жіночий аспект Божества, пов'язаний з західною містичною та богословською практикою. Так, вперше ікону Софії-Премудрості Божої, присвячуючи її Богородиці, стали писати стосовно догмату Непорочного зачаття.

Але не зважаючи на неправославне коріння ідеї Софії, як чогось іншого порівняно з Сином Божим, православна філософська думка стала шукати в лиці своїй видатних представників православне осмислення цієї філософсько-містичної категорії. С. Булгаков та П. Флоренський не були вільнодумствуючими філософами, вільними від суворого дотримання догматів. Вони були священиками, віруючими людьми, які все життя (при чому о. Павел не тільки в переносному, але і в прямому сенсі через мучеництво за віру) поклали на службу Богу, на службу Православній Церкві. Ці люди побачили в терміні „Софія” та означений ним онтологічний реальності щось дуже важливе для буття Християнства та виходу людства з антропологічної кризи ХХст: «...В софійному миропониманні лежить будуще Християнства...» [2, с.272]. Через софійність Булгаков намагався догматично осмислити Боголюдство, розуміючи Софію, як єдність Бога зі всім створеним світом. Він думав поєднати любов до світу з християнською аскетикою, відмовившись від того, що внесли в європейську культуру гуманізм, ренесанс і реформація [3, с.186].

Мабуть найближчим до православного богослов'я став о.Павел Флоренський. Він розуміє Софію, як істинне творіння або творіння в істині, тобто як задум Божий про твар: «...София – это Память Божия, в священных недрах которой есть все, что есть, и вне которой – Смерть и Безумие...» [4, с.390].

В контексті антропологічної кризи такий підхід о. Павла надає для людини, що втрачає себе, втрачає ідеали, розуміння де знайти критерії для вибору того чи іншого шляху, великий поштовх для духовного розвитку. Через в'язкість та морок буття сповнене сумніву та гріха шляхом православної аскетичної – духовної і фізичної праці над своєю особистістю, людина повинна прорватися до задуму Бога про себе і в ньому знайти сенс свого життя.

Джерела та література

1. Флоровский Г. прот. О почитании Софии, Премудрости Божией// Вестник Рус.Зап-европ. патриаршего екзархата. №115.Р.,1987
2. Булгаков С.Н. Тихие думы. М.,1996
3. Василенко Л.И. Введение в русскую религиозную философию. М.,2006
4. Флоренский П.А. Столп и утверждение Истины. В 2-х кн. Кн.1. М., 1990